

Slovo k povzbuzení na neděli 15. prosince 2024, na Třetí neděli adventní – C
Biblická čtení: Sof 3,14-18a; Iz 12; Flp 4,4-7; Lk 3,10-18

Milé sestry, milí bratři,

třetí neděle adventní – nazvaná podle vstupní antifony mše svaté *Gaudete* («Radujte se») – má mezi adventními nedělemi zvláštní postavení. Je to i **vidět** na možnosti radostnější, světlejší, **ružové barvy** liturgických rouch a je to především **slyšet z radostného** tónu dnešních biblických čtení i mešních modliteb: «Radujte se... Pán je blízko» jsme slyšeli v úryvku z Listu Filipským.

Radostní, radostností má být dnešní neděle výjimečná. Nemá jít ale jen o radost z blížících se vánočních svátků. Ještě více má být jejím důvodem, že **spása**, kterou Kristus přinesl, by nám měla být **blíže**, než když jsme advent začali. **Spása** – zakoušená Boží blízkost, odpuštění hříchů, aspoň nějaká proměna k lepšímu či k pokoře – by nám měla být **nějak blíže**. A mělo by nás to **těšit**.

Téma radosti tedy rezonuje dnešními biblickými čteními i celou bohoslužbou...

Zejména **druhým čtením**. Dalo dnešní neděli jméno a je vlastně jedním z nejdůležitějších biblických textů o radosti. «Radujte se stále v Pánu, opakují: Radujte se!» zaznívá dokonce jako **pokyn**. Protože se jím celý Pavlův List Filipským uzavírá, je i jeho závěrečným apelem. Podobně apelativně vyzněla již i slova Sofoniášova **v prvním čtení**: «Jásej, síónská dcero, zaplesej, Izraeli, raduj se a vesel celým srdcem, jeruzalémská dcero».

Radost je tedy **také úkolem**, možná i příkázáním, zdá se. Bylo tomu tak pro filipské křesťany 2. poloviny 1. století, nějak už i pro Izraelity 2. poloviny 7. století př. Kr., podobně je tomu tak i **pro nás**.

Jak ale může být **radost úkolem** nebo dokonce křesťanskou **povinností**? Co když radost **nepocitujeme**? Co neradostný a **utrápený křesťan**? Musíme se ptát...

Fenomén radosti je pochopitelně mnohavrstevný. **Radost** má různý původ a důvod, různé intenzity, jakož i celou škálu odstínů: Od silné a až extatické emoce až po poklidnou vnitřní radost, kterou člověk ani nemusí zvlášť vnímat. Od radosti reaktivní a spontánní až po radost, kterou si člověk sám vědomě a cíleně udělá. Od radosti chvilkové a prchavé až po radost trvalou, stavovou a žitou. Od radosti, kterou má člověk sám v sobě, až po radost, kterou prožívá jedině ve vztahu. Člověk může mít radost z dobrých i zlých věcí, těšit se může ze sebe či z druhých, radost může být sobecká i altruistická. Anebo smíšená. Radost může být čirá, překypující, rozdávací se, jakož i sebestředná, zkalená a zlomyslná. A tak dále.

Pro svatého Pavla je důvodem i náplní radosti především **blízkost Pána Ježíše**. «Radujte se stále v Pánu». Je to radost **ze živého vztahu** s Božím **Synem**, z přijetí Kristem, z otevřené Boží náruče, z odpuštění hříchů a z naděje na věčnost. Tak ji prožíval asi sám apoštol, tak ji mohou prožívat i **všichni lidé**, kteří se Bohu otevřou, zvlášť skrze Pána Ježíše. **Všichni** jsou proto zváni vše Bohu předkládat v modlitbách a děkováních, **opřít se o něj**. První křesťané se navíc radovali z přesvědčení, že Kristus brzy znovu přijde. Pavel tento rozměr radosti trochu koriguje vírou, že **Kristus** s námi již **tajemně zůstal a je**. Proto z něj můžeme mít radost již **nyní**, v tomto životě.

O takové radosti je snad řeč nejen v dnešním druhém čtení, ale i na řadě dalších míst **Nového Zákona**. Evangelium (*euangelion*) je „radostnou zvěstí“. Předobrazně to najdeme už i v Zákoně starém. «Hospodin, tvůj Bůh, je uprostřed tebe» volá dnes prorok **Sofoniáš**. «Bůh je má spása! Bez obavy mohu doufat» jsme slyšeli v následném mezizpěvu, tentokrát ne ze žalmu, ale z proroka **Izaiáše**.

Radost tedy plyne, má plynout **z vnímání blízkosti Boha**. Právě proto se může **výzva k radosti stát apelem**. Je pozváním, aby se člověk Boha **vnímat** snažil, aby se pokusil s ním

navázat **vztah**, aby se mu otevřel, aby vztahu s Bohem dal čas a prostor, pokorně čekal na jeho přícházení.

Není to nepodobné všem apelům, které známe i **z mezilidských vztahů**. Stále si přeci připomínáme, že je třeba, abychom do nich **investovali**. Čas, energii, pozornost. Z lásky k lidem. V případě **vztahu s Bohem** je to sice **těžší** pro jeho transcendenci, pro nutnost našeho kroku víry do neznáma a pro nárokování si celého našeho života. Na druhou stranu je takový krok pro nás do jisté míry zase **snazší**, protože v Bohu – narozdíl od lidí – se nemůžeme zklamat; Bůh je Dobro a Krása, přijímá nás vždy, a to i s našimi slabostmi a pády.

Vztah s Pánem Ježíšem, otevírající nám svět Boží, by proto měl být **zdrojem naší radosti**. Vnitřní radosti, která «převyšuje všechno (naše) pomyšlení». Ta by měla člověka také **měnit v lepšího**, radostnějšího, citlivějšího a laskavějšího. Majícího sílu **radost dávat dál**. Protože pravá radost z Boha nejenže **nezapovídá a nevyklučuje** radosti ostatní, ale **obohacuje je a tříbí**.

Pavlovo adventní «Radujte se stále v Pánu, opakují: Radujte se!» můžeme tudíž slyšet jako další ze stále **opakovaných** apelů k **otevření se a oživení** vztahu s **Bohem**, jako další z apelů k pokorné snaze o **sdílení života** s Bohem, o nechání si jím vést, ke snaze o následování Krista.

Že k něčemu takovému patří i konkrétní **činy**, nám připomnělo **dnešní evangelium**. Jan Křtitel, Předchůdce Páně, odpovídá na otázku jím pokřtěných, **co mají dělat**, aby došli spásy. Každému **odpovídá na míru**, vždy podle toho, co toho či onoho člověka od Boha a dobra dělí, co narušuje jeho vztah s Bohem i s lidmi. Majetným připomene nutnost **štedrosti**, celníkům povinnost **poctivosti**, vojákům primát **mírnosti**.

Ke vztahu s Bohem patří **obrácení života**. To spočívá ve snaze o **přizpůsobení se Bohu** a jeho **dobrotě**. Obrácení je přivrácením se k Bohu, k jeho lásce, je snahou **Boží lásce přizpůsobit svůj život**, svou lásku. A to i **štedrostí, poctivostí a milosrdenstvím** k druhým lidem, protože vztah k Bohu je velmi **propojen** se vztahem k lidem a světu.

I druhé čtení nám ostatně jinými slovy také připomnělo, že pro dar radosti je třeba také něco **činit**: «Vaše ušlechtilost ať je známá všem lidem... O nic nemějte starost. Ale ve všem předkládajte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním». Snažit se žít a jednat **ušlechtilě**, tedy spravedlivě a milosrdně. Umět žít také **přítomný okamžik**, nepřestat pro strach z budoucnosti žít přítomnost. A chtít také vidět, **co je dobré a co se daří**, a za to děkovat Bohu. Aktivní snaha o **milosrdnou spravedlnost**, o radost **z přítomnosti** a o vnímání **dobra** k radosti skutečně **pomáhají**, jsou takřka její podmínkou, pomáhají radost uchovat a hlavně **dávat dál**.

Ještě jinými slovy: Vztahy a skutečné žití pro, **altruismus a proexistence**, jsou radostí, radost přinášejí a dávají. **Vztahy** s Bohem i lidmi, **žití pro** Boha, Dobro a pro lidi a pro svět. Ne jen na sebe a pro sebe.

Milé sestry, milí bratři, ano, jsou to stále podobné výzvy. **Radost** k životu **potřebujeme** a **křesťanství** by mělo být zdrojem naší radosti. Abychom mohli radost aspoň nějak **dávat** i druhým, abychom radost druhých aspoň **nekazili**. Proto je dobré biblické výzvy k radosti **slyšet**, znovu obnovit touhu se vztahu s Bohem **otevřít**, ve vztahu s Bohem **pokorně a radostně** jít životem. A také ve vztazích s lidmi, ve **službě** jim a světu, v konání dobra. Nenechme se od toho odradit ničím a nikým, **ani vlastní slabostí**, ani vlastní **neradostností**.

«Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomyšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši».